

Szellem a fazékból - A bonbonkirály

2016 május 22. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

„A magyar cukrászok egyik legnagyobbika. Cegléd?l New Yorkig olyan karriert futott be, amilyen párját ritkítja.”

Ez Hauer Mihály véleménye 1931-b?l. „Megérdemli a bonbonkirály nevet – írja a New York Herald Tribune korábban. „Milliomos vállalkozó, a nemzetközi zs?ri a Grand Central Palace-ban neki ítélte a f?díjat” – terjed idehaza a legenda. A kalandos sorsú Kérszigeti Dékány Mihályt a szerencse fiaként ünneplik, amikor 1931-ben hazalátogat a budapesti Cukrászok és Mézeskalácsosok Ipartestületének jubileumi ünnepségére.

Pedig a történet inkább a Dollárpapa cím? filmre emlékeztet. A tíz év után felbukkanó cukrászban mindenki a sikeres amerikai nagybácsit akarja látni, a világcsavargót, akinek az orosz cár kóstolta a pralinéját, aki 17 aranyérmert nyert kiállításokon, és akir?l Alexander Finta ércplakettet készített a Halhatatlanok múzeuma számára. Végre itt van egy külön és sikeres iparos. Érdekes m?vészarc, hosszú, ezüstszürke lobonc, csillogó aranyláncok és gyémántgy?r?k, felt?n? öltözék: igazi dandy, a nyakkend?n n?i aktok. A névkártyán már nem a Kérszigeti el?név szerepel, csupán ennyi: Michael de Dekany.

Tökéletes amerikai self made man. Édesanyja halála után már 12 évesen inas Müller Antal cégében (ez a mai Ruszwurm cukrászda el?dje), évekig Emil Gerbeaud-nál dolgozik, aztán irány Frankfurt, Lyon, Zürich, majd Kijev és Moszkva. Itt részlegvezet? a kor leghíresebb cukorüzemében, amit a német Theodor von Einem alapított. Megtanul mindent, amit lehet, és a cár egy alkalommal valóban a kezébe?l kóstolja meg a bonbont. A csokoládé azonban vagy nem ízlik az uralkodónak, vagy a bolsevik intrika a pralinét is áthatja, mindenesetre Dékányt a szibériai Orenburgba szám?zik. Innen csak 1918-ban szabadul. A gyárba nem mehet vissza, az Einemnek akkor már új neve van: Vörös Október csokoládégyár.

Dékány tehát hazatér Budapestre. A pletykák szerint reménytelenül szerelmes a kor ünnepelt, majd mell?zött primadonnájába, Küry Klárába. Hogy utána emigrál-e az Egyesült Államokba? Rejtély. A család mindenesetre ?rzi azt a hajójegyet, amely bizonyítja, hogy cukrászunk 1921-ben száll partra New Yorkban. A legenda szerint a következ? tíz évben itt csinálna világkarriert. Err?l néhány cikk és díj tanúskodik. Ám amikor 1931-ben Budapestre érkezik, felt?n?en sz?kösen él. A gyémántok az ujján hamisak, betegeskedik, Zsemley Oszkár, a magyar cukrászipar történetének történésze leírja, hogy hajdani kollégáitól kéreget hozomra apróbb kölcsönöket, amiket sohasem tud megadni. Egyetlen pénzforrása: modellt áll szobrászoknak és fest?knek. Feltehet?en mese az a történet is, amely úgy tudja, hogy hazatérése el?tt még felkeresi a Nemzeti Színház igazgatóját, Hevesi Sándort, és megkéri, t?zzék m?sorra Az ember tragédiáját, mert ? Ádám szavaival a szívében akar visszatérni az Államokba. Aki járatos a színház világában, tudja, ilyen kérés még egy valódi milliárdos számára is teljesíthetetlen.

Aztán a bonbonkirály néhány hét után elutazik, és elt?nik a szemünk el?l. 1935-ben meghal Küry Klára. Egy évvel kés?bb Chicagóban Kérszigeti Dékány Mihály is. „Talán ha megházasodott volna – írja szomorúan Zsemley Oszkár –, akkor talán megnyugszik a lelke.” De megházasodott. Err?l a chicagói Daily Tribune tudósít kis hírben, miként a haláláról is.

A sors iróniája, hogy Gyula városa 1963-ban megünnepelte „a legnagyobb magyar cukrász: Dékány Mihály, a bonbonkészít?k volt királyának negyedszázados halálát”. Ma már tudjuk, nem 1938-ban halt meg, hanem két évvel korábban, és nem Gyulán, hanem Cegléden született. Az amerikai állampolgárságot is csak 1931-ben szerezte meg. Ett?l még óriási cukrász lehetett. És feltehet?en az is volt. De hogy a szerencse fia?

Vinkó József - www.valasz.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>, illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló